

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Ideological

مسائل ایدئولوژیک

الحاج داکتر امین الدین سعیدی

۲۰ جولای ۲۰۱۳

امپول و پیچکاری در ماه مبارک رمضان

قبل از همه باید گفت که تزریق پیچکاری به سه نوع صورت میگیرد :

۱- تزریق در زیر پوست (subcutaneous-s.c) معمولاً برای پیچکاری انسولین استفاده می شود .

۲- تزریق در داخل عضله (intramuscular-i.m)

۳- تزریق در داخل رگ یا ورید (intravenous s- i.v)

علمای شهیر جهان اسلام هر یک شیخ عبدالعزیز بن عبدالله بن باز و عالم شهیر کشور عربستان و شیخ الشیخ محمد بن صالح العثیمین طی فتوای شرعی گفته اند که :

پیچکاری در زیر پوست (subcutaneous-s.c) و داخل عضله (intramuscular-i.m) شامل خوردن و یا آشامیدن نبوده و به مثابه خوردن و آشامیدن به حساب نمی آید ، بنابراین هر دو نوع پیچکاری ها روزه را باطل نمی کند . ولی در مورد پیچکاری که در رگ یا ورید (intravenous s- i.v) به عمل می آید ، علماء در این نوع پیچکاری به چند دسته تقسیم گردیده اند .

دسته اول :

دسته اول از علماء بدین معتقد اند که این نوع از پیچکاری، روزه را باطل می کند. از انجمله می توان از شیخ سعدی، شیخ عبدالعزیز بن عبدالله بن باز، و شیخ بن عثیمین و مجمع فقه اسلامی نام برد . این تعداد از علماء استدلال می آورند که پیچکاری رگ یا ورید در حکم مشابهاست به خوردن و آشامیدن است و انسان را از خوردن و آشامیدن بی نیاز می سازد.

دسته دوم :

دسته دوم از علماء بدین نظر اند که پیچکاری رگ یا ورید روزه را باطل نمی سازد ، زیرا چیزی از آن طریق مجاری طبیعی به معده نمی رسد و به فرض رسیدن آن به معده، این کار از طریق منافذ انجام می گیرد و این منافذ نه شکم هستند و نه در حکم آن می باشند تا این که بگوئیم چیزی وارد شکم شخص شده است.

نتیجه و حکم دقیق اسلامی :

در مورد پیچکاری ورید و یا رگ حکم دقیق اسلامی همین است که این نوع از پیچکاری، روزه را باطل می سازد، زیرا برای باطل کردن روزه دخول به شکم شرط نیست، بلکه حصول تغذیه برای بدن از هر طریقی که باشد روزه را باطل می کند.

یادداشت ضروری :

پیچکاری که از راه رک ویا ورید غرض بیهوشی (**Anesthesia** انستزی) مورد استفاده قرار می گیرد ، روزه را باطل نمی سازد .

ولی باید خاطر نشان ساخت که بیهوشی به چند نوع است :

الف- بی حسی جزئی از طریق بینی:

که در این حالت بیمار یک ماده گازی را بو می کند و آن ماده بر اعصاب وی تأثیر گذاشته و شخص بی حس می شود. این گونه بی حسی روزه را باطل نمی کند زیرا ماده گازی وارد شده به بدن نه وزنی دارد و نه محتوی مواد مغذی است.

ب- بی حسی جزئی چینی:

این نوع بی حسی به چین منسوب است و به این ترتیب انجام می گیرد که سوزن خالی به مراکز احساس در زیر پوست زده می شود و نوعی از غده های موجود را به ترشح مورفین طبیعی که در بدن وجود دارد، تحریک می کند و به اثر آن مریض قدرت احساس را از دست می دهد.

این گونه نیز به شرط این که موضعی باشد و نه کلی، روزه را باطل نمی کند، زیرا چیزی وارد شکم نمی شود.

ج- بی حسی از طریق توقف جریان خون:

به این ترتیب که به کمک یک داروی گیاهی - که سریع تأثیر می کند - جریان خون متوقف شده و برای چند ثانیه مریض بی حس می شود.

این گونه نیز به شرط این که موضعی باشد و تمام بدن را بی حس نکند روزه را باطل نمی سازد، زیرا چیزی وارد شکم نمی شود.

د- بی حسی کلی:

در مورد بی حسی کلی علماء اختلاف نظر دارند و علمای متقدم نیز در بحث از «مغمی علیه = بیهوش» به آن پرداخته اند.

در مورد بیهوش گفته شده که دو حالت دارد:

۱- شخص تمام روز را بیهوش باشد و هیچ لحظه ای از روز را هوشیار نباشد: که روزه چنین شخصی از دیدگاه جمهور علماء صحیح نیست.

زیرا پیامبر صلی الله علیه وسلم در یک حدیث قدسی از خدا نقل می فرماید: «بیدع طعامه وشهوته من أجلي» یعنی: ... طعام و شهوت (و اشتهايش) را به خاطر من رها می کند.

در حالی که در مورد بیهوش نمی توان گفت: به خاطر خدا روزه گرفته، چون بیهوش بوده و اصلاً قدرت تصمیم گیری ندارد.

۲- شخص تمام روز را بیهوش نباشد: علماء در این باره اختلاف نظر دارند:

دیدگاه صحیح این است که اگر بخشی از روز را به هوش بیاید، روزه اش صحیح است و امام احمد و امام شافعی بر این رأی بوده اند.

امام مالک ، روزه چنین شخصی را به طور مطلق باطل می داند.

امام ابوحنیفه می گوید:

اگر قبل از زوال آفتاب (از وسط آسمان) به هوش آید، تجدید نیت نموده و روزه اش صحیح می باشد.

رأی امام احمد و امام شافعی درست است زیرا نیت روزه ای که امام ابوحنیفه از آن صحبت می کند، برای بخشی از روز خواهد بود.

یادداشت فقهی در مورد پیچکاری انسولین :

استعمال بیچکاری انسولین، برای مریضان شکر که در زیر پوست به عمل می آید، به هیچ وجه ، روزه را باطل نمی سازد ، از طرف دیگر پیچکاری انسولین ، از جمله پیچکاری خوراک و نوشیدنی نیست و به معنی خوردن و نوشیدن هم نیست .

بناءً اگر مریض دیابت از پیچکاری انسولین در طول روز جهت مداوای مریضی خویش استفاده کند، روزه اش باطل نمی گردد و قضای روزه نیز برآن واجب نیست .

نام مقاله : امپول پیچکاری در ماه مبارک رمضان

تتبع و نگارش :

الحاج داکتر امین الدین « سعیدی- سعید افغانی »

مدیر مرکز مطالعات ستراتیژیک افغان و

مسؤول مرکز فرهنگی دحق لاره - جرمنی